

ESTILS

La interioritat i el món

Dar Lugar, revista de premsa lenta, publica el seu quart número en paper i disponible a la web www.darlugar.com. En aquesta ocasió, trobem articles diversos, com el de Xavier Melloni, que es pregunta "què és veritablement important a la vida?"; un especial sobre la diàspora de Sarajevo des

d'una perspectiva íntima i diferent (amb el treball de Milomir Kovacevic sobre els objectes preferits dels refugiats bosnis a París i la seva història); una experiència artística i emocional a l'Antàrtida o una reflexió de fons sobre l'espiritualitat i els nens.

Amar Bharati porta amb el braç aixecat des de fa tres dècades. Va ser una promesa que va fer perquè minvés la guerra i la violència al món. CHE KOTHARI

Fins on arribar amb les promeses?

Quan obrim la llibreta dels propòsits, cal recordar la dimensió transformadora de les promeses i la responsabilitat que comporten

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

El pas d'un any a un altre ens mou també a proposar-nos nous reptes, noves mirades o enfocaments. És temps de promeses. Les complexitats i ambigüitats del món intangible es manifesten en qüestions com aquestes. Paraula donada, a l'aire, que repercuteix d'una manera sovint inesperada. Com en els gestos més simples, cal parar esment en la paraula, malgrat no poder-la veure ni tocar. En una cultura d'enorme pes material, l'èmfasi visual acostuma a fer-nos oblidar el valor de tot allò que defuig aquest àmbit. Tanmateix, la dimensió immaterial hi és, present i colpidora, amb freqüència anivelladora de la borrosa línia entre l'interior i l'exterior. No cal un contracte escrit, palpable, perquè l'efecte de no complir-lo sigui igual de notable.

Responsabilitat i compromís

Hi ha un tipus de promeses que són directes i abundants, amb un receptor clar. Del polític cap al ciutadà, del pare cap al fill, entre enamorats... Són promeses que dibuixen una responsabilitat acotada i concisa, fruit moltes vegades de desencisos i frustracions. En el terreny educatiu, complir les promeses que els adults fan als infants és aparentment senzill i viable, però pels especialistes resulta també el gran terreny dels desequilibris, les contradiccions i la pèrdua de confiança. Comprometre's amb la paraula donada no és fàcil i els nens, com miralls, ens mostren moltes vegades la capacitat que tenim de dir sense fer, inconseqüents. Aquesta volatilitat, argumentada amb mil pretextos que, a la fi, només embolcallen amb paraules buides l'incompliment d'una paraula plena, té un reflex pú-

blic i massiu en la gestió política. Què són les promeses, si no un llaç amb nosaltres mateixos? Fer-les servir d'esquer per obtenir-ne rèdits immediats ens obre la porta a la hipocresia, lloc on trenquem bruscament aquest vincle amb un mateix i ens endinsem en l'egocèntric imaginari mental. Deia Horaci, el poeta de l'antiga Roma, que "moltes promeses minven la confiança", però en aquest món d'avui, d'arrelament publicitari, sembla que hem assolit tot el contrari: més promeses generen més confiança... Tendim a comprar, i a votar, l'assortiment més variat de promeses.

Les tradicions espirituals ens alerten de llençar promeses sense ser conseqüents, emposos només pel desig del moment. En general, són promeses d'un altre caire, doncs no tenen un destinatari tangible, com en el cas de les esmentades anteriorment. No són promeses a un fill, un elector o un client, sinó que la seva destinació és més profunda i íntima: promeses a Déu, a la vida, a un mateix. Promeses esdevingudes vots, serioses i amb una repercussió desconeguda i, per tant, incontrolable. Què ens empeny a fer-les? Possiblement, la mateixa força interior que ens permet portar-les a terme, per molt complicades o innecessàries que puguin semblar als demés.

Promeses a un mateix

"Les promeses del Senyor són de bona llei; són plata sense escòries, refinada set vegades". Aquest salm ens recorda que les promeses formen part del teixit de la vida. Un camí de desnonament d'un mateix, és a dir, d'obertura i desvel, on el salm ens xiuxiueja que hi ha promeses que no s'esmunyen; promeses que rebem amb la confiança no del que compra, sinó del que vol viure agraït i atent; no del que busca, sinó del que troba. Promeses necessàries pels cossos afligits, per a qui pateix, i que ens permeten un equilibri sa-

Acollida i diàleg

Comença la fase d'inscripció a la IV Trobada del Fòrum Català de Teologia i Alliberament del 23 i 24 de gener a Barcelona. Un espai de trobada per a totes les persones convençudes que cal construir ponts i afavorir una vivència alliberadora de l'espiritualitat. Informació: www.teologiaialliberament.cat

La cita de la setmana

"La teva vida no serà mai un fracàs ni un èxit, una tragèdia ni una comèdia. Serà incommensurable".
Ben Okri

nador, ordit de paciència i humilitat. Promeses que es desenvolupen en l'àmbit sagrat i que, per tant, són comunes en la pluralitat de les espiritualitats d'arreu. Quan deixem de rebre aquestes promeses, de creure-les, el món s'enfosqueix i és molt més difícil prosseguir el camí alleugerits.

Aquestes promeses que rebem serveixen també per a oferir-ne al mateix temps, en el joc equitatiu del donar i rebre tant comú en el terreny sagrat. Si aconseguim refinar-les, veurem com, si bé broten d'un desig, aquest s'esvaeix, doncs no n'és la finalitat. La majoria d'accions que comporten promeses fetes a l'aire, a Déu, a nosaltres mateixos, aquelles que ens penetren la consciència, tenen un component de gran ajuda molt allunyat del qui ho observa o ho interpreta des de fora. L'ofec, el dolor o l'esgotament que provoquen certes pràctiques impulsades per les promeses, des de les més populars, com emprendre el camí de Sant Jaume o una altra peregrinació, a les més minoritàries, com els vots de castedat, reclusió o silenci, passant pels càstigs corporals, tenen una funció particularment activa per l'executor. Cadascú sembla que s'imposi el repte que més li escau, que més s'ajusta a la promesa. Les de caire transformador tendeixen a ser valorades com extremes o irracionals en societats acostumades al poc pes de les paraules i a la fugacitat dels juraments, com si fossin d'un altre temps. Tanmateix, la necessitat de portar-les a terme no desapareix: recessos, pràctiques ascètiques, peregrinatges, fre de l'impuls insaciabile, ja siguin per períodes acotats o per tota la vida, continuen fomentant la posada en pràctica d'una promesa. Quan fa tres dècades el shadu indi Amar Bharati va prometre aixecar el braç dret i no tornar-lo a baixar mai més, ho feia perquè minvés la guerra i la violència al món. Ho acompanyava de determinació i paciència, i també d'una sòlida tradició de mil·lennis, on els shadus acostumen a realitzar aquests tipus de pro-

Molts peregrins fan una promesa i recorren el camí de Santiago. GETTY

meses "extremes". Ara, amb el braç ja solidificat i unes ungles en espiral que no s'aturen, la guerra amb ell mateix, si més no, ha desaparegut.

Fins on arribar amb les promeses? Quan acaben? O potser és preferible que siguin elles les que acabin amb nosaltres, en especial amb els nostres desitjos i estratègies, amb la nostra capacitat de manipular el que rebem i de tergiversar el que donem? Quan amb el tombar de l'any obrim la llibreta de les promeses i els propòsits, cal tenir en compte la dimensió transformadora de tota promesa i la responsabilitat que comporta, fins i tot les més subtils o efímeres. Prometre, a la fi, per alliberar-nos, no per quedar reclosos en la pròpia hipocresia, incapços de començar a desegocentrar-nos. —

El mosquit, el camell i la Carme

Opinió

EULÀLIA FANAR
INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

Internet molts blogs funcionen com les finestres sense cortines dels veïns, o com les converses íntimes a la taula del costat. T'hi passesges, no per ànsies tafaneres, sinó per la curiositat sana. I què és la curiositat sana? Doncs aquella que vol conèixer l'altre per aprendre i tolerar i veure com se'ns desfan els prejudicis. Als blogs, la gent hi aboca anècdotes i pensaments per compartir, i acaben formant part de la nostra vida persones que ni tan sols coneixem. Si hi naveguem sense cap propòsit concret, podem col·leccionar sorpreses, sempre benvingudes.

Aquests dies m'he trobat amb el bloc "El mosquit i el camell" de la Mercè Solé (<http://mosquiticamell.blogspot.com.es/>), una dona amb la que no hi tinc cap relació fora de la lectura de la seva experiència narrada a la web.

Compartir Als blogs la gent hi aboca pensaments i acaben formant part de la nostra vida persones que no coneixem

La Mercè, de Viladecans, explica que és membre de l'Acció Catòlica Obrera i els seus posts reflecteixen aquest esperit de militància social vinculada a la vivència espiritual. D'una manera senzilla, quotidiana, els seus comentaris vessen humanitat, quan per exemple ens confessa com l'incomoda el silenci arran de la seva visita a la Cova de Manresa: "Tinc tendència a funcionar amb agenda. Em passa amb la família i els amics. El problema és que gairebé també em passa amb Déu. Quedem a determinades hores i jo espero que es presenti i parli...".

Ens parla també de refugiats, de l'acollida, de persones que s'organitzen i fan, sense gaire soroll, que la convivència sigui més factible.

I parlant de Nadal, ens diu la Carme: "L'únic que és important és la qualitat de les relacions entre les persones, és a dir, l'amor, tot i que la paraula sembla sempre ensucrada. És el Nadal d'una certa impotència i de la pitetesa, que em fa pensar que cada cop que diem que Déu és "omnipotent" ens estem equivocant de Déu." —